

Podpora integrácie marginalizovaných Rómov na Slovensku

Slovak Economic Survey

Bratislava, 6th February

<http://www.oecd.org/eco/surveys/economic-survey-slovak-republic.htm>

@OECEconomy
@OECD

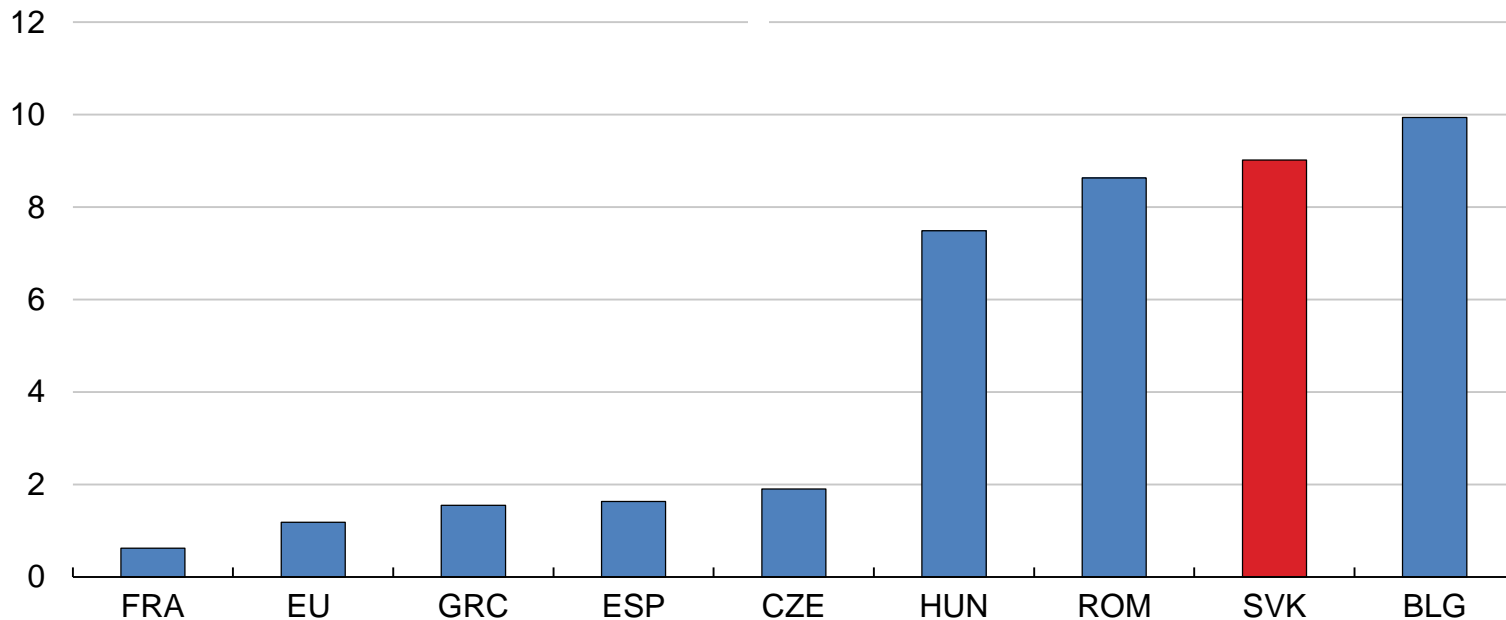
Hlavné ciele seminára

- 1) Prezentácia záverov správy OECD**
- 2) Diskusia o návrhoch policy riešení**

Použité údaje

Podiel Rómov na obyvateľstve (%), priemer odhadov

Note: The shares represent the average of different estimates.

Source: Council of Europe, <https://www.coe.int/en/web/portal/roma/>

- Atlas rómskych komunít (2014)
- EU FRA – European Union Minorities Survey (2016)
- Prepojenie Atlasu rómskych komunít s administratívnymi údajmi

Rómovia čelia sociálnej exklúzii skoro v každom aspekte každodenného života

Vybrané indikátory sociálnej exklúzie

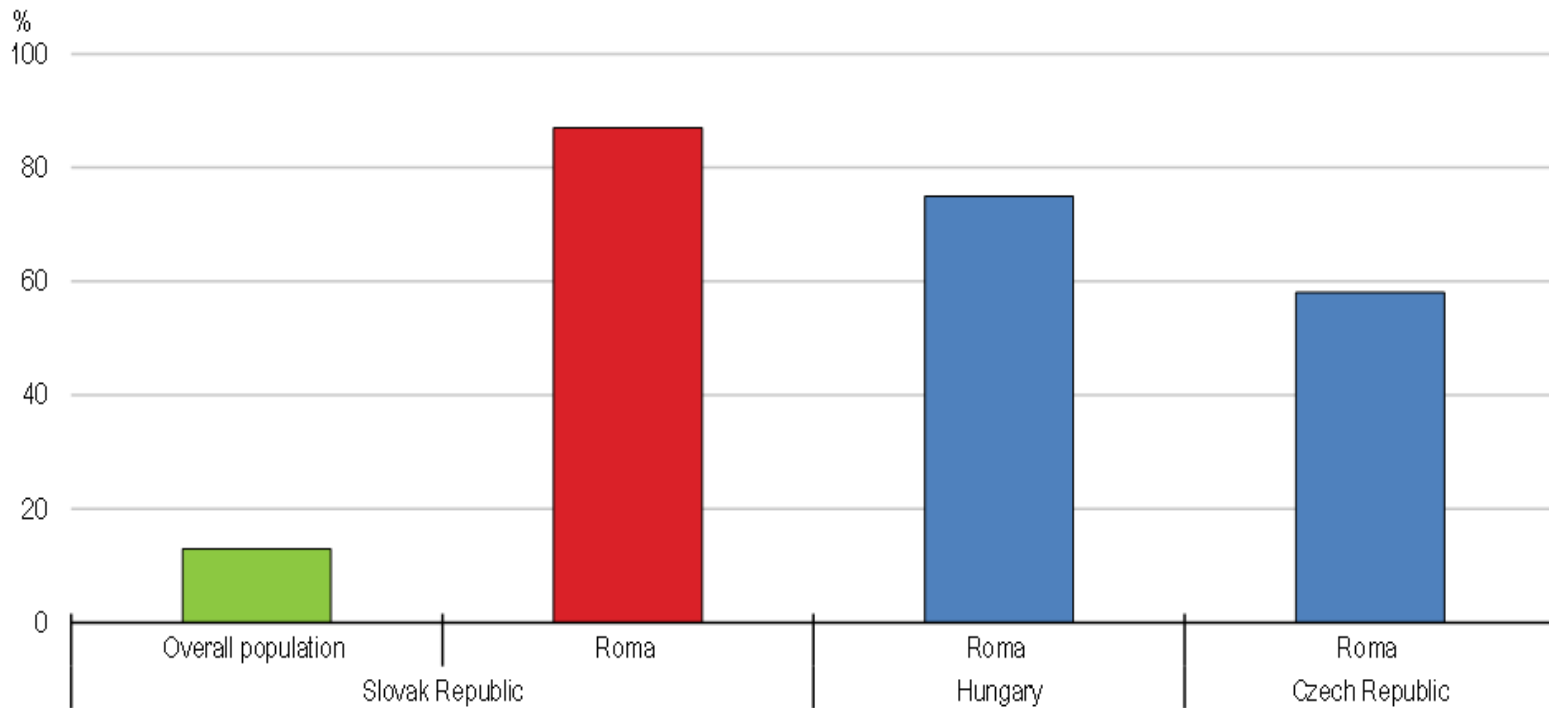
	Celková populácia	Rómovia
Riziko chudoby (%)	13	87
Miera zamestnanosti, 20-64, (%)	68	25
NEET – podiel mladých (16-24), ktorí nie sú zamestnaní ani nie sú v procese vzdelávania (%)	14	65
Drop out rate (%)	6	58
Podiel domácností bez tečúcej vody v obydľí (%)	0,6	43

Source: EU (2016), *Second European Union Minorities and Discrimination Survey, Roma – Selected findings*, European Union, Agency for Fundamental Rights; B. Gavurová et al. (2014), “Meranie zdravia a zdravotných rizík vo vybraných rómskych osadách na Slovensku – fakty a reflexie”, in *Nerovnosť a chudoba v Európskej únii a na Slovensku*, 22-24 október 2014, Košice.

Výsledky sú horšie ako výsledky Rómov v iných krajinách

Riziko chudoby, %

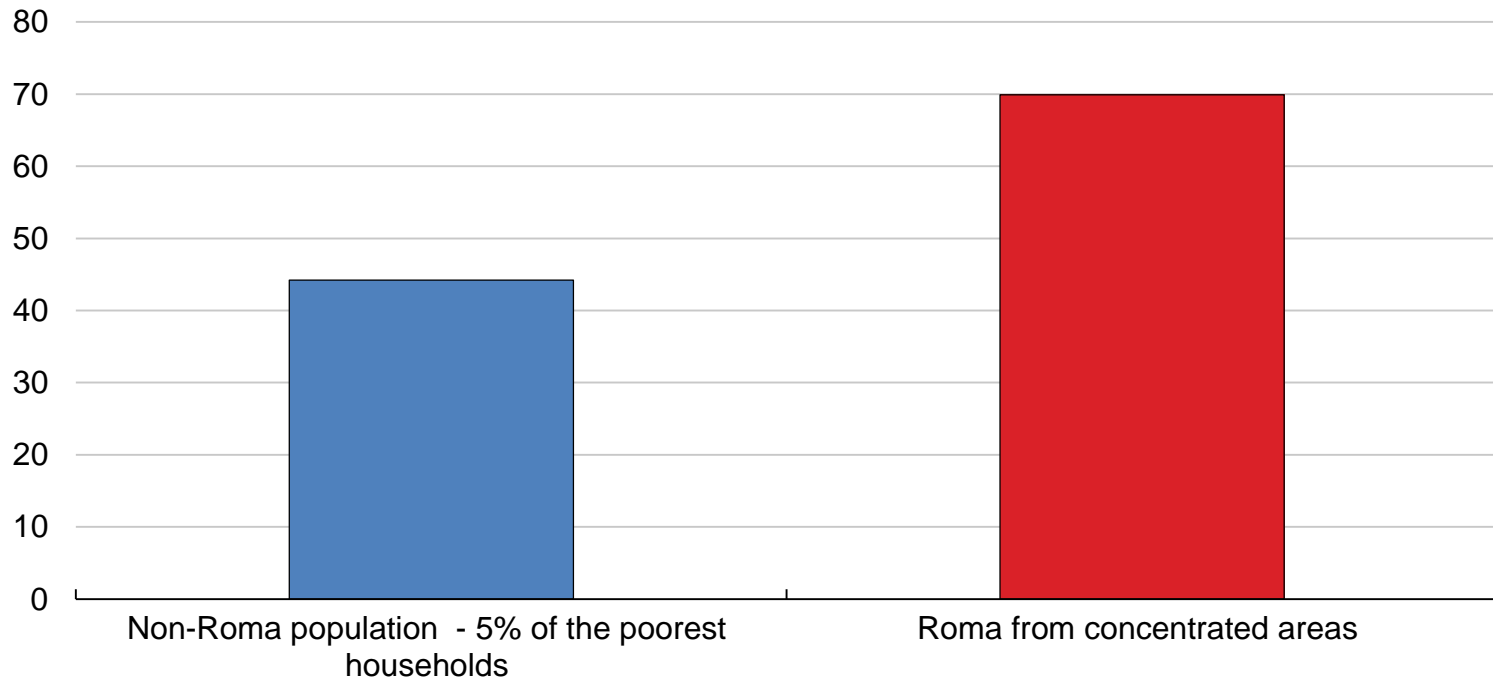
Note: At-risk-of-poverty based on the EU-MIDIS II survey are all persons with an equivalised current monthly disposable household income below 60% of the median equivalised national income. The equivalised disposable income is the total income of a household, after tax and other deductions, divided by the number of household members converted into equivalised adults.

Source: EU FRA (2016), Second European Union Minorities and Discrimination Survey, Roma – Selected findings, European Union, Agency for Fundamental Rights.

Rómovia môžu byť uväznení v pasci chudoby cez generácie

Pravdepodobnosť, že dieťa skončí v dospelosti v chudobe

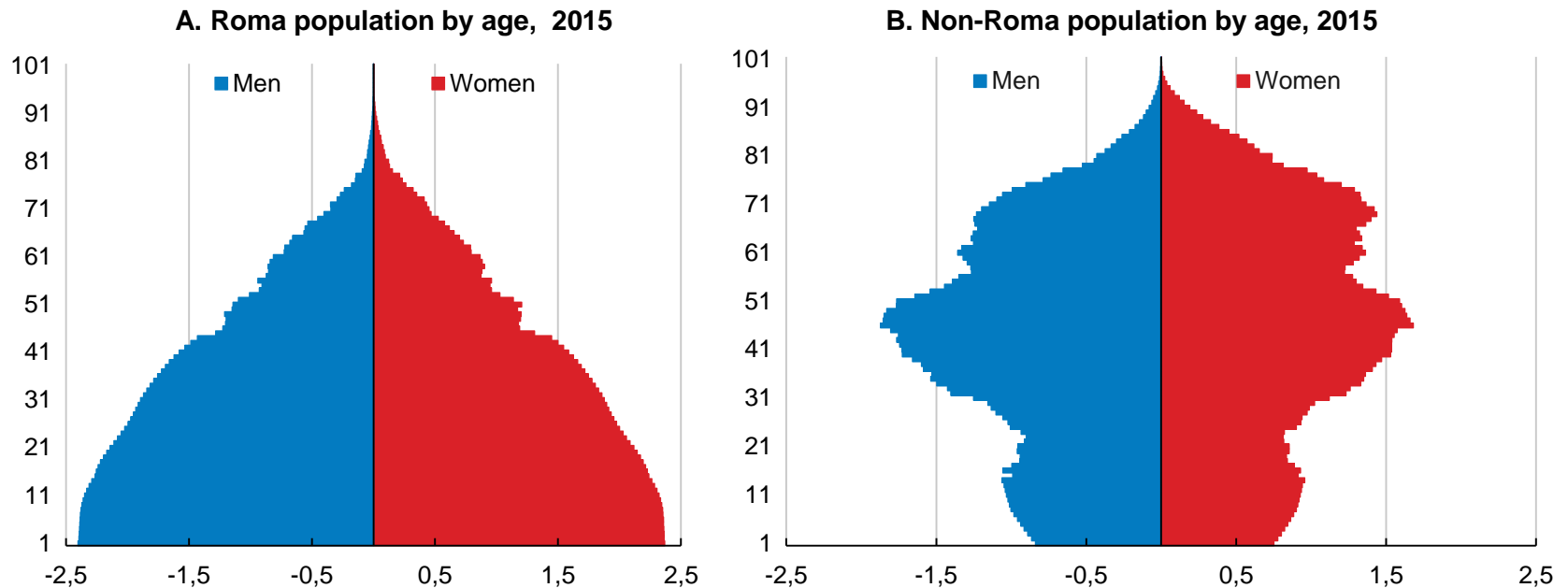
Source: OECD calculation based on J. Rizman (2018), "Jablko padá ďaleko od stromu", Institute of Financial Policy, Ministry of Finance of the Slovak Republic, Policy Brief, No. 09.

- Sociálna mobilita Rómov je nízka a pravdepodobnosť, že rómske dieťa narodené koncentrovanom osídlení skončí v dospelosti v chudobe je 70%.

Demografické trendy zvyrazňujú potrebu integrácie

Veková pyramída

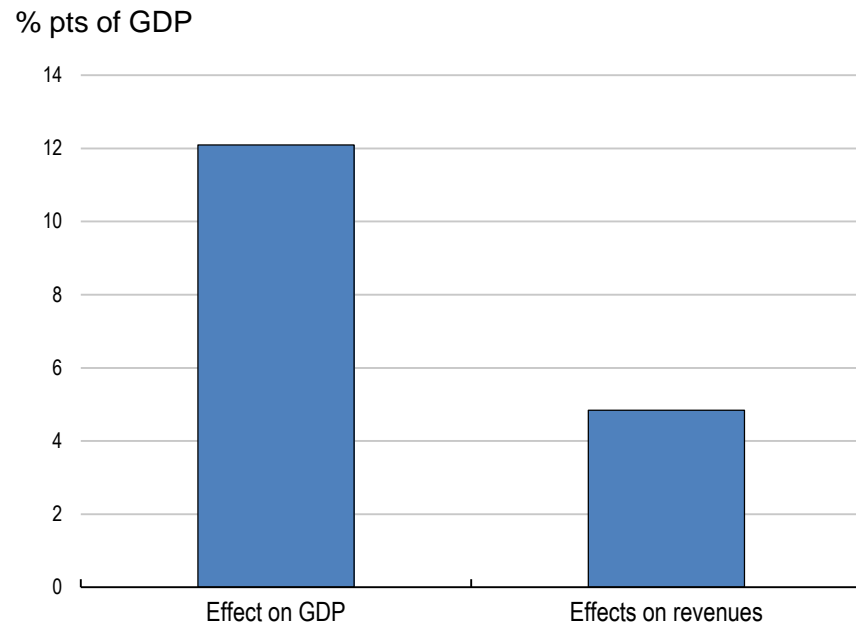
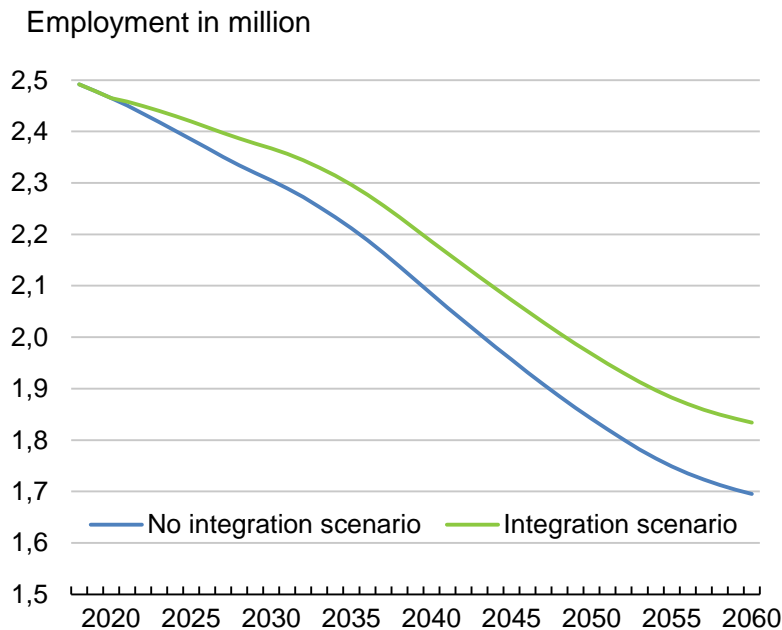
Source: Šprocha, B. (2014), *Reprodukcia rómskeho obyvateľstva na Slovensku a prognóza jeho populačného vývoja*, INFOSTAT – Výskumné demografické centrum.

- Podiel Rómov na obyvateľstve sa zvýši zo súčasných približne 8 % na 14 %.
- Vysoký podiel obyvateľstva do 15 rokov na celkovej populácii zvyrazňuje potrebu školskej reformy

Integrácia Rómov by mala pozitívny vplyv na ekonomiku

Odhad efektu integrácie Rómov do roku 2060, % HDP

Source: Geva, A., S. Hidas and G. Machlica (2018), "The benefits of social inclusion of Roma in the Slovak Republic", Technical background paper, forthcoming.

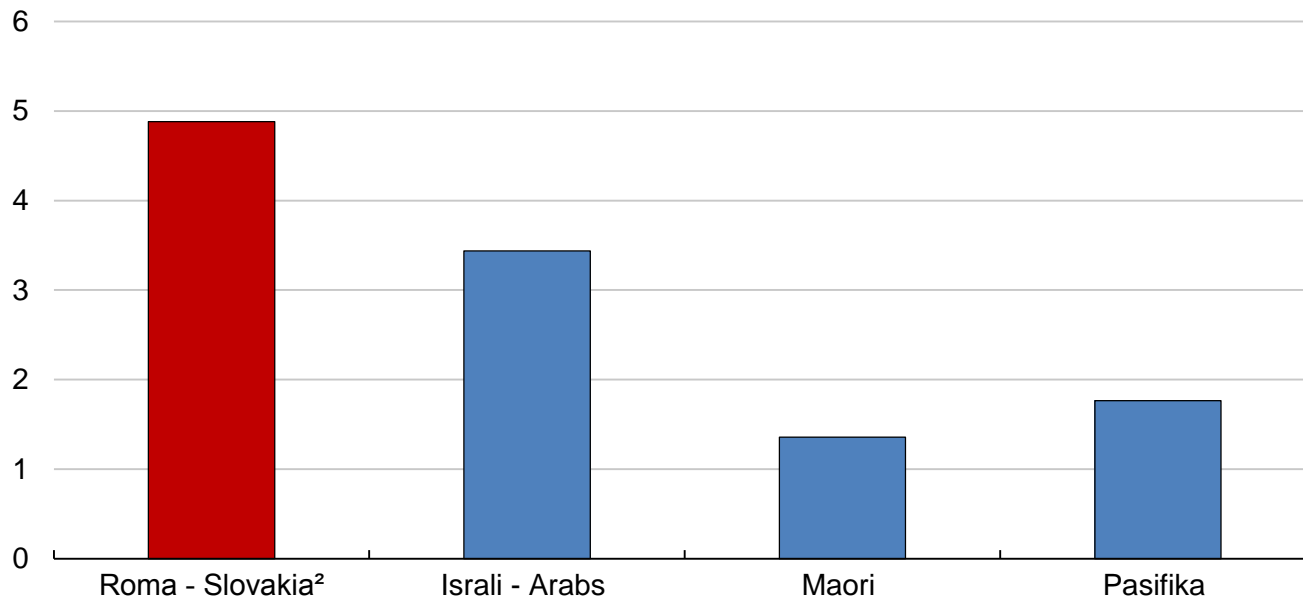
Posilnenie politík podporujúcich integráciu

Prioritou má byť reforma v školstve

V 15 rokoch už Rómovia výrazne zaostávajú za majoritou

Rozdiel vo výsledkoch testovania PISA v porovnaní s majoritou
Zaostávanie vyjadrené v “years of schooling”

Source: 1. Average PISA score in mathematics and reading

2. Roma are identified by the language spoken at home.

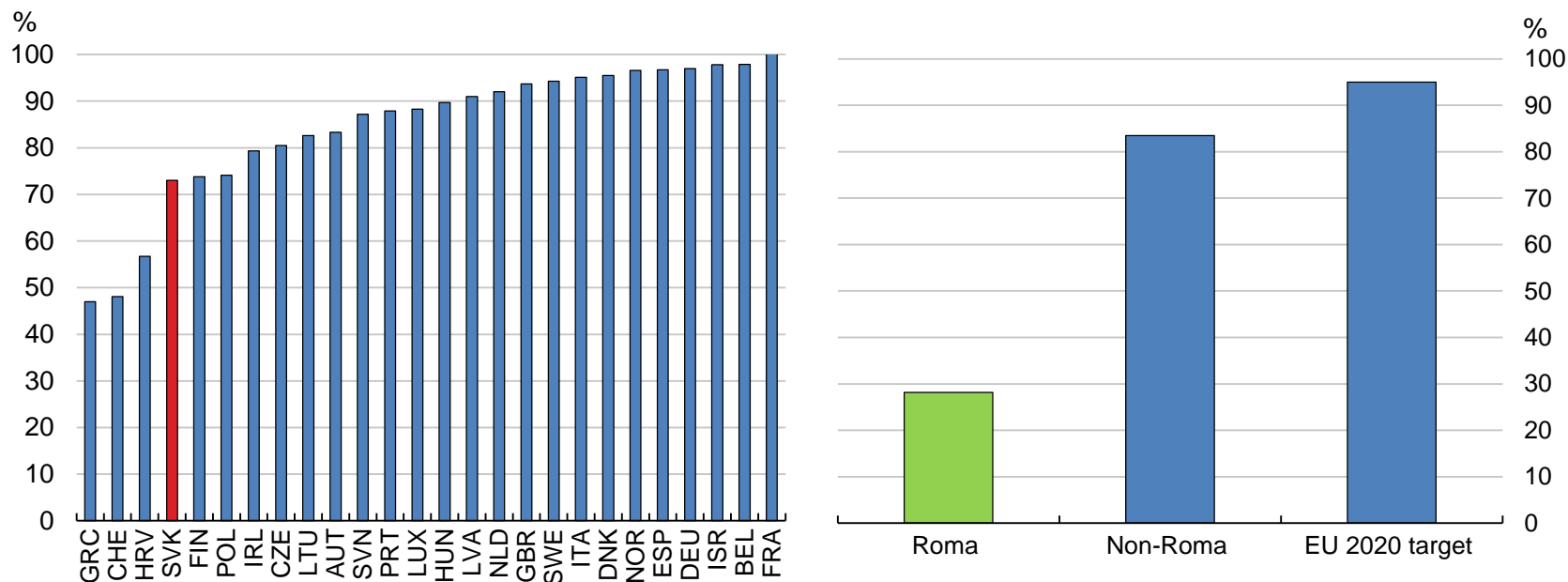
Source: OECD, PISA Results, S. May, J. Flockton and S. Kirkham (2016), PISA 2015 - New Zealand Summary Report, Ministry of Education.

- Výsledky 15 ročných Rómov v testoch PISA naznačujú, že zaostávajú skoro 5 školských rokov za majoritou.
- Tento rozdiel je výraznejší v porovnaní s inými menšinami v iných krajinách.

Školstvo – materské škôlky

Len tretina Rómov navštevuje škôlky (%) Podiel 3-5 ročných v predškolskej výchove

Source: OECD Family database; EU FRA (2016), Second European Union Minorities and Discrimination Survey, Roma – Selected findings, European Union, Agency for Fundamental Rights.

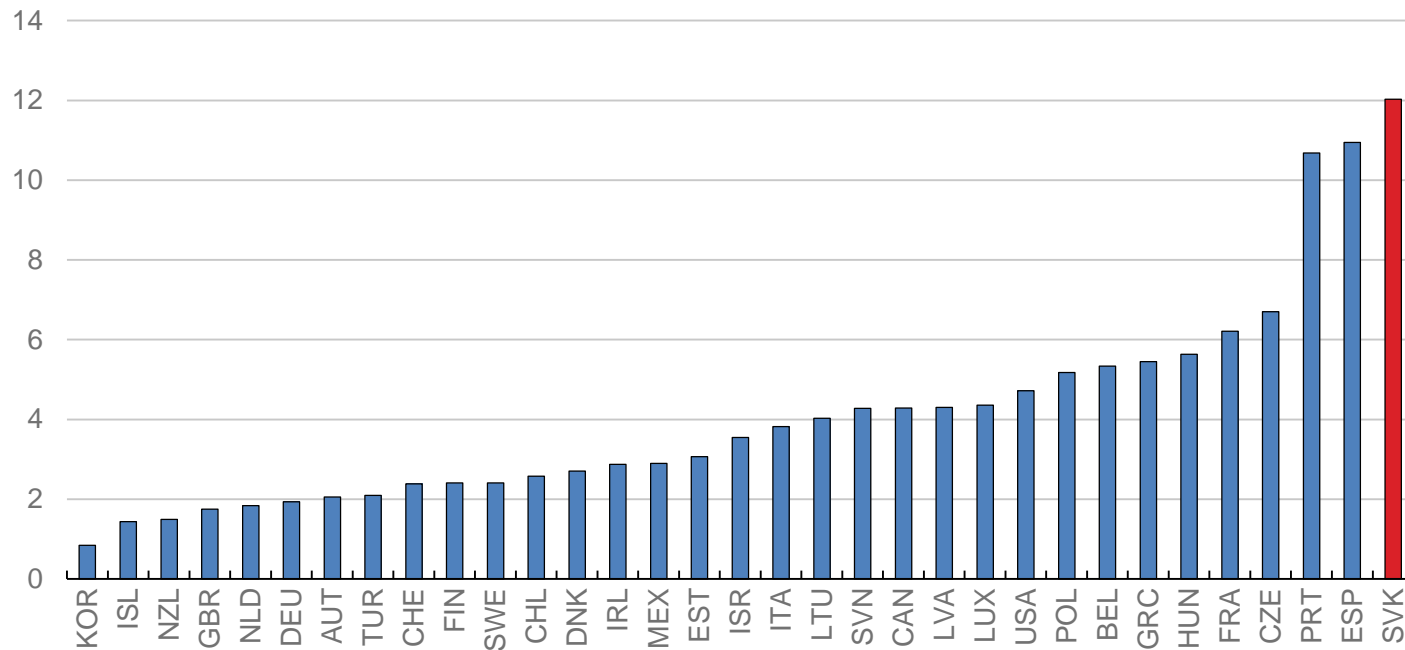
- Strana ponuky – zvýšiť investície do predškolskej výchovy a zabezpečiť kvalitu vzdelávania.
- Strana dopytu – znížiť finančné náklady spojené s návštevou v škôlkach.

Školstvo – kvalita učiteľov a vzdelávania

Rómovia často opakujú ročník

Pravdepodobnosť, že sociálne znevýhodnení študenti budú opakovať ročník

Source: OECD, PISA 2015 Database, Table I.6.14.

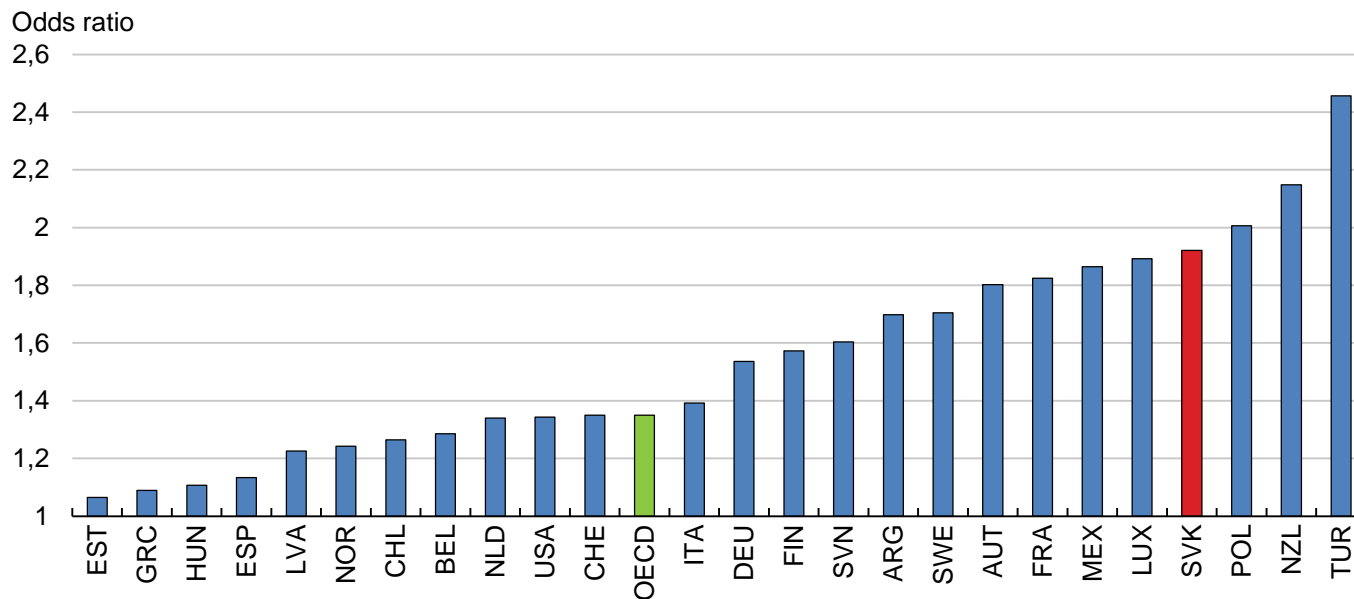
- Navýšenie a lepšia distribúcia zdrojov pre školy so študentmi zo znevýhodneného prostredia.
- Vyššie platy pre učiteľov pracujúcich v týchto školách a vyšší počet asistentov.
- Tréningy pre učiteľov učiacich študentov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Školstvo – jazyková bariéra

Nedostatočná jazyková podpora pre Rómov

Pravdepodobnosť, že študenti hovoriaci doma iným jazykom budú patriť k nízko prospechovým študentom

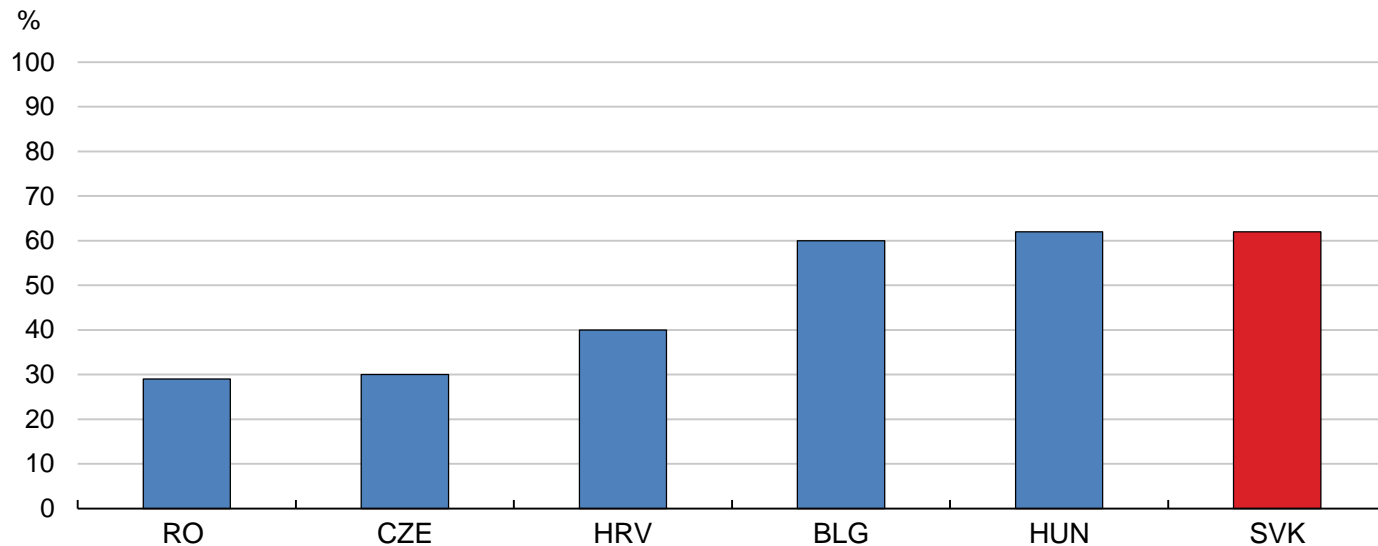
Source: OECD (2017), *Education at a Glance 2017: OECD Indicators*.

- Viac rómsky hovoriacich učiteľov a asistentov.
- Dodatočné kurzy slovenčiny.

Školstvo – segregácia

Segregácia v školách na Slovensku je stále rozšírená
Podiel Rómov, ktorých spolužiaci sú tiež Rómovia (%)

Source: Source: European Union Agency for Fundamental Rights (2016), UNDP (2012a), Report on the Living Conditions of Roma Households in Slovakia 2010, www.undp.org/content/dam/rbec/docs/Report-on-the-living-conditions-of-Roma-households-in-Slovakia-2010.pdf.

- Desegrácia prostredníctvom zmien v školských obvodoch.
- Outreach programy smerom k rodičom, školskí asistenti.

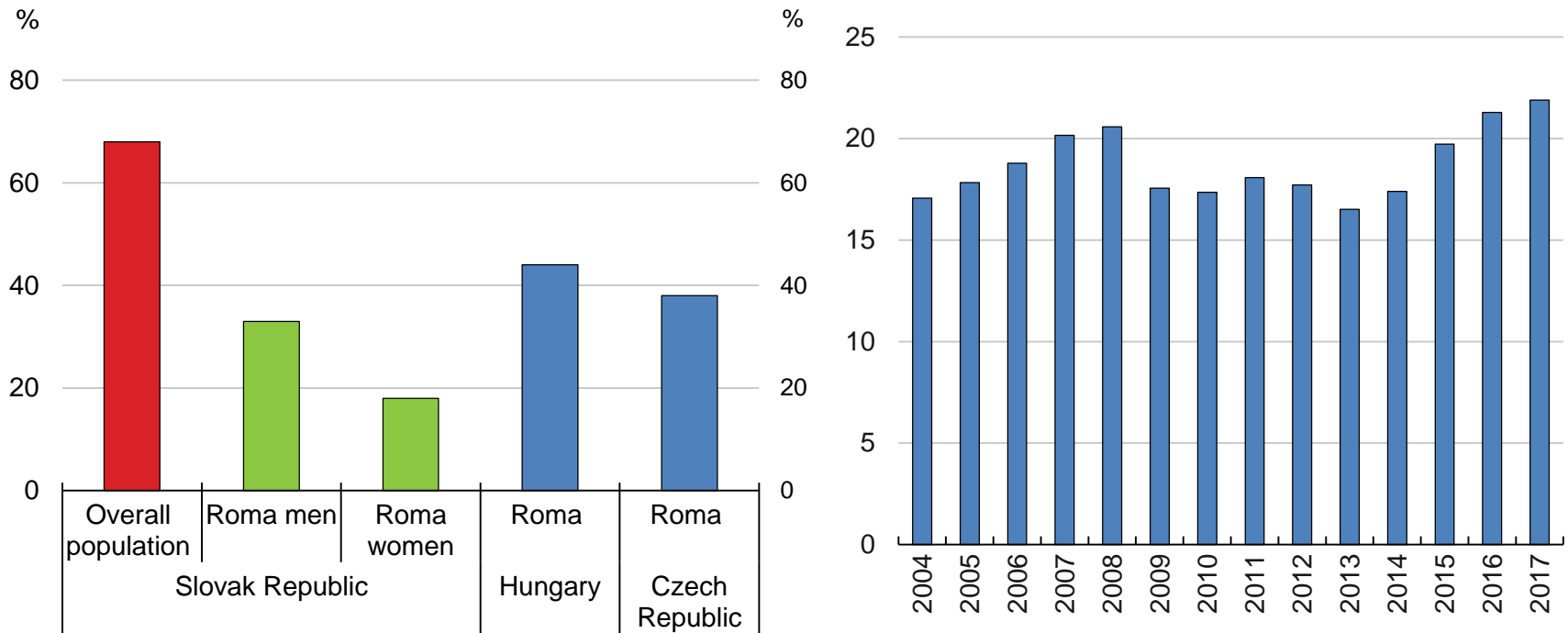
Posilnenie politík podporujúcich integráciu

Zlepšit' přístup k trhu práce

Výsledky na trhu práce sú slabé

Miera zamestnanosti (%)

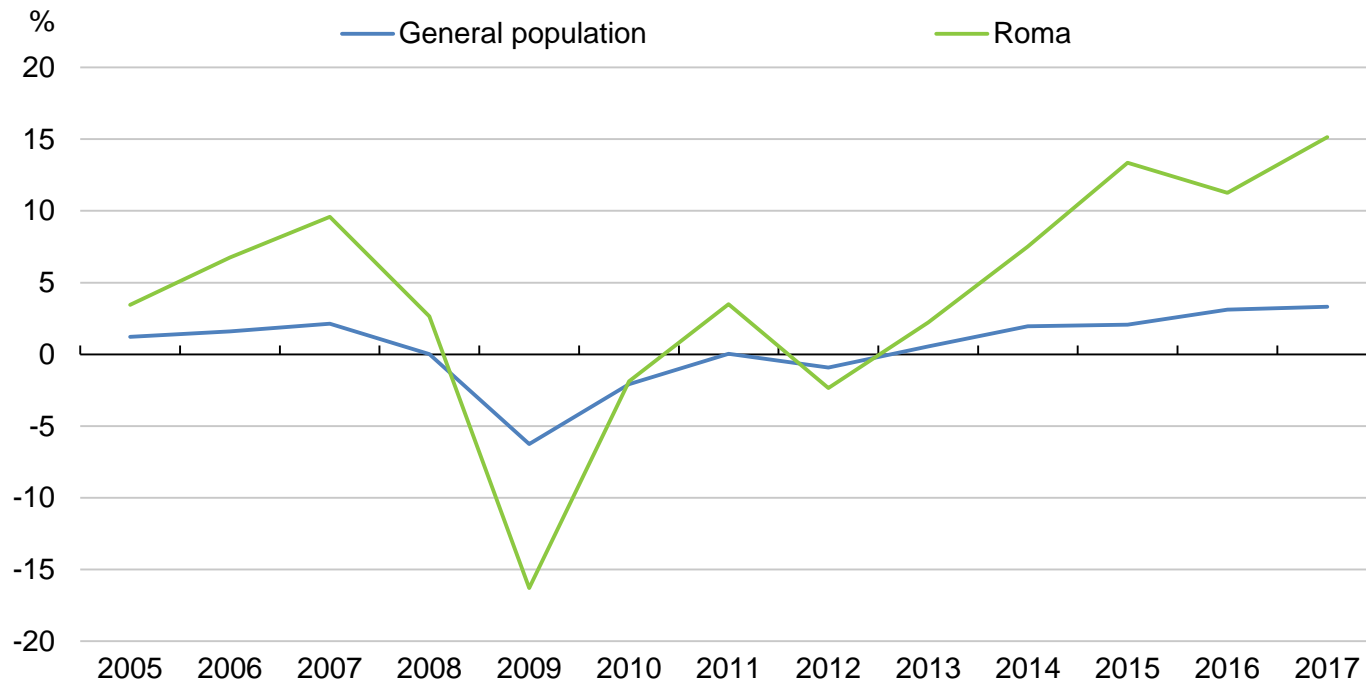

Source: EU (2016), Second European Union Minorities and Discrimination Survey, Roma – Selected findings, European Union, Agency for Fundamental Rights.

Trh práce – výsledky sú volatilné

Zmena zamestnanosti (%)

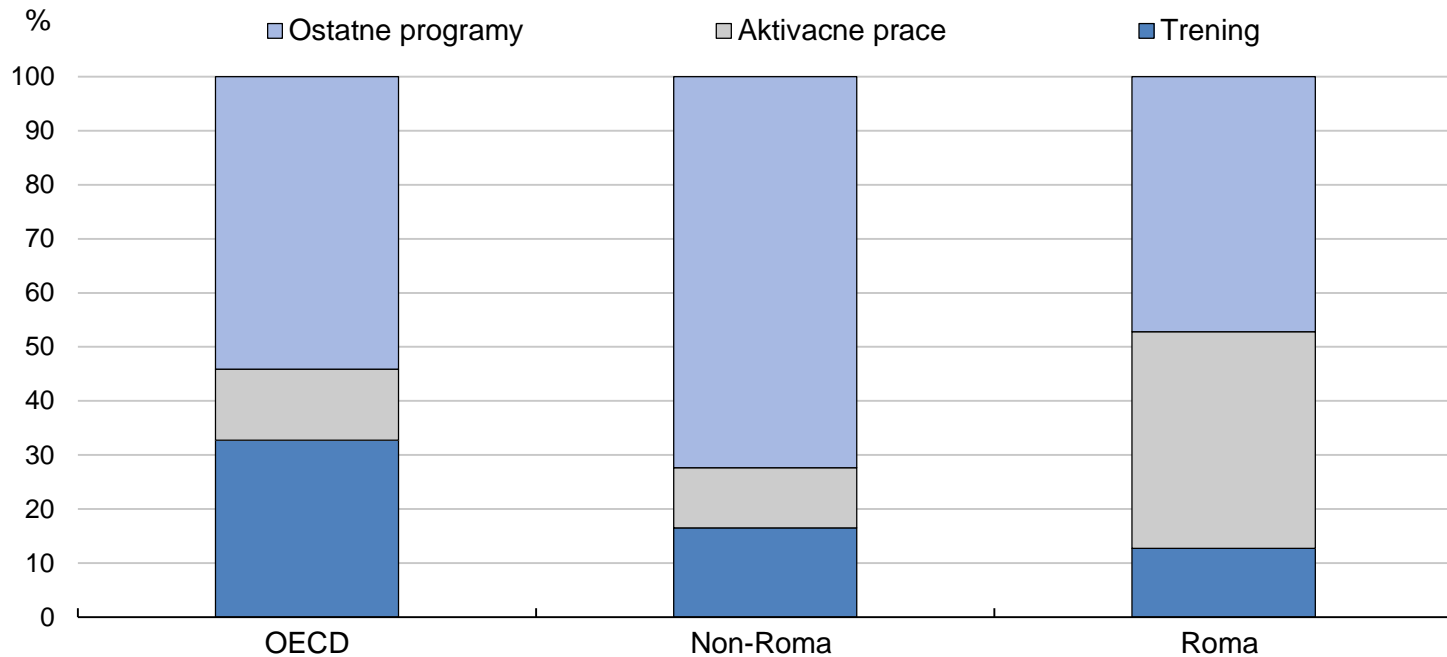

Source: Geva, A., S. Hidas and G. Machlica (2018), "The benefits of social inclusion of Roma in the Slovak Republic", Technical background paper, forthcoming.

Trh práce – Aktívne politiky

Nezamestnaní Rómovia robia v oveľa väčšej miere na aktivačných prácach
Participácia na rôznych programoch trhu práce (%)

Source: Geva, A., S. Hidas and G. Machlica (2018), “The benefits of social inclusion of Roma in the Slovak Republic”, Technical background paper, forthcoming.

- Podiel tréningových programov by sa mal zvýšiť. Zjednodušenie “second-chance education” na základných a stredných školách.
- Zvážiť outsourcing niektorých služieb zamestnanosti.

Posilnenie politík podporujúcich integráciu

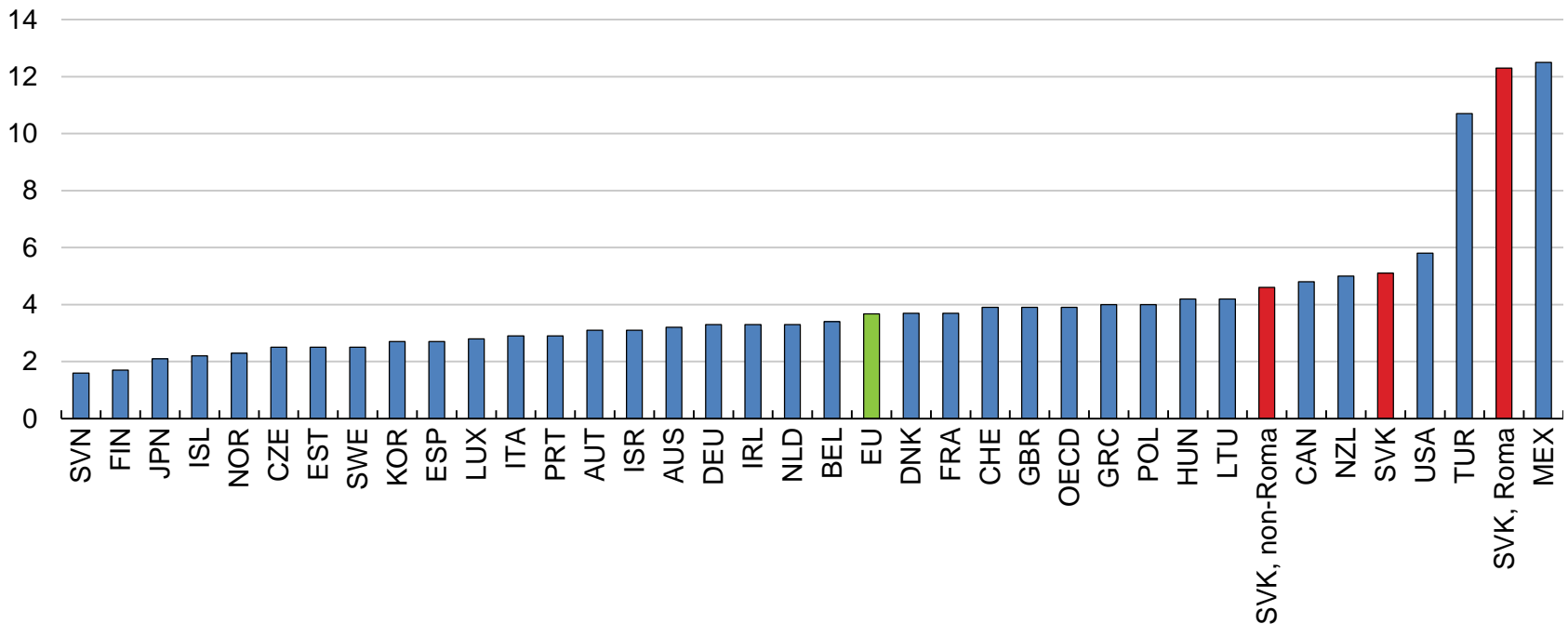
Zlepšit' přístup k zdravotnickým službám

Zdravotníctvo – zdravotný stav výrazne zaostáva za majoritnou populáciou

Dojčenská úmrtnosť je výrazne vyššia u Rómov

Smrť do 1 roka na 1000
narodených

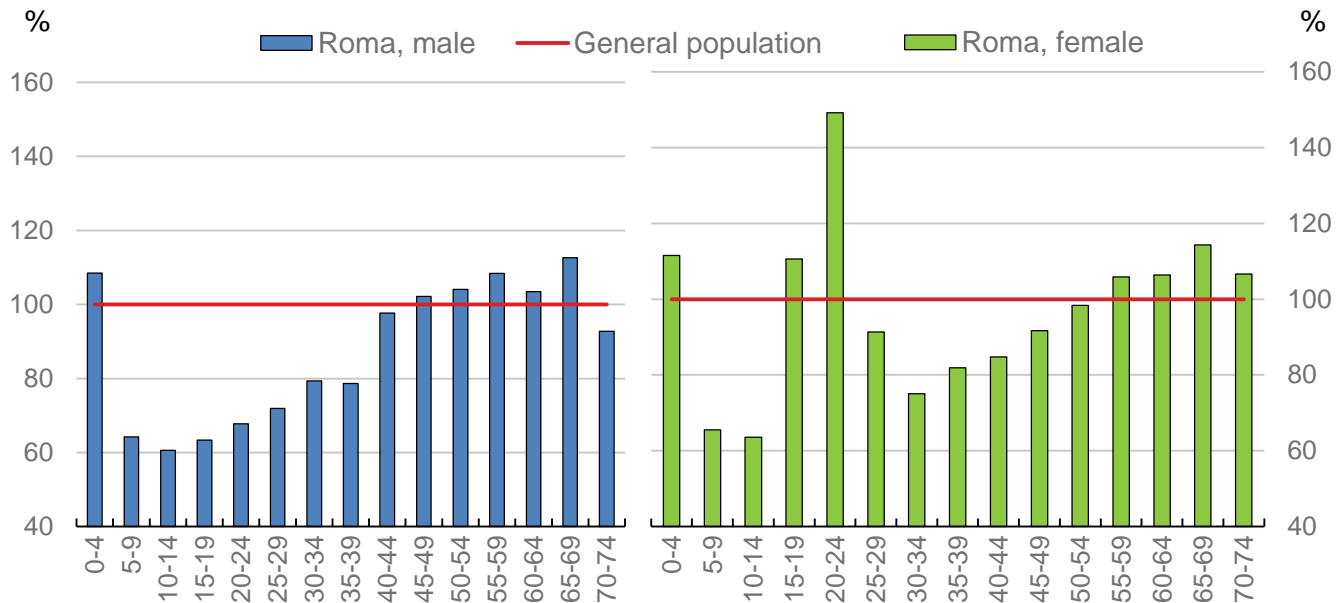
Source: MoF (2018), "Spending Review on Groups at Risk of Poverty or Social Exclusion", Expenditure reviews, (forthcoming); OECD Family database.

- Očakávaná dĺžka života je o 6 rokov nižšia ako u majoritnej populácii.

Zdravotníctvo – prístup k zdravotníckym službám

Rómovia využívajú zdravotnú starostlivosť o 30% menej než majorita
Využitie zdravotnej starostlivosti podľa veku, majorita = 100

Source: Geva, A., S. Hidas and G. Machlica (2018), "The benefits of social inclusion of Roma in the Slovak Republic", Technical background paper, forthcoming.

- Rozšírenie programu zdravotných asistentov a zabezpečiť jeho dlhodobé a stabilné financovanie.
- Zníženie bariér v prístupe k zdravotnej starostlivosti (náklady na lieky, doprava).

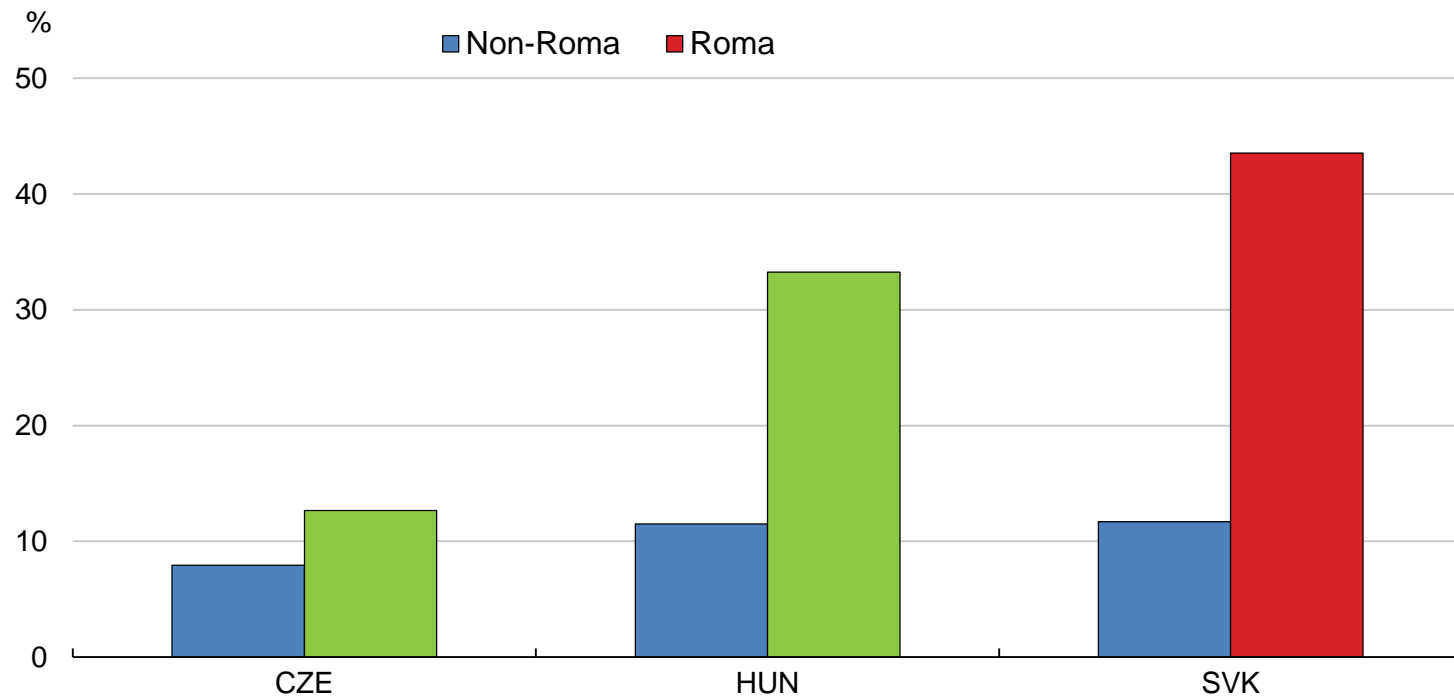
Posilnenie politík podporujúcich integráciu

Zlepšit' přístup k bývaníu

Bývanie

Podiel rómskej a nerómskej populácie žijúcej v slumoch a nevyhovujúcich obydliach (%)

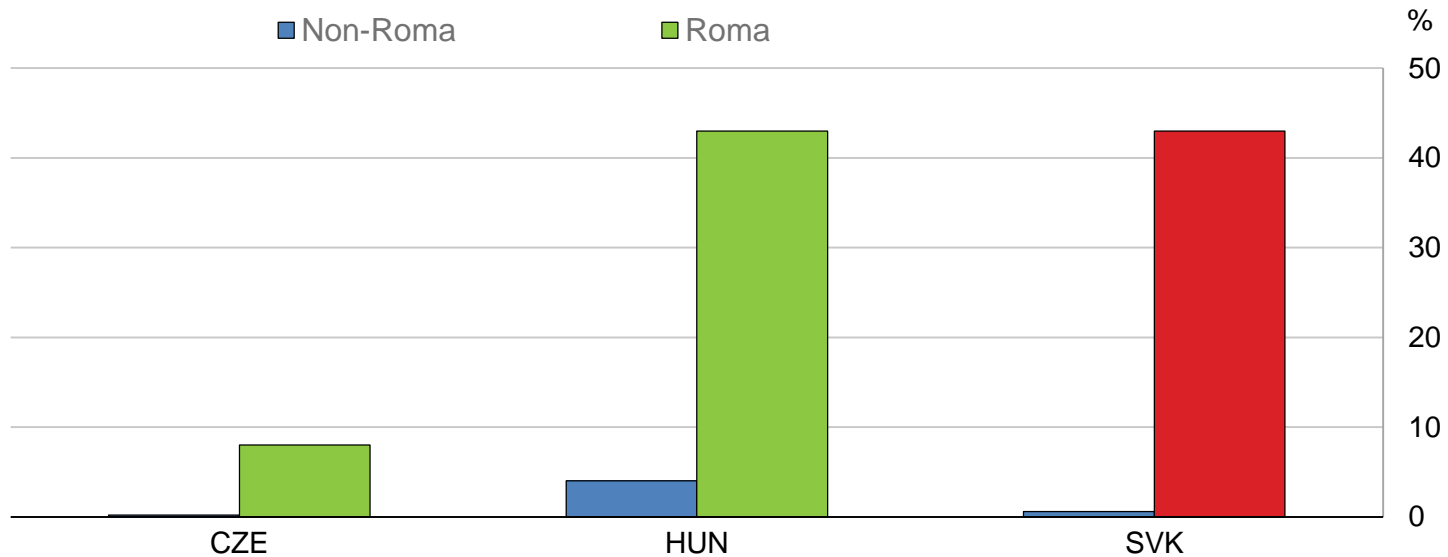

Source: United Nations Development Programme (2016), Database on vulnerability of Roma based on UNDP/WB/EC Regional Roma Survey 2011 and Pilot survey 2011 conducted by the EU Agency for Fundamental Rights (FRA); EU (2016), Second European Union Minorities and Discrimination Survey, Roma – Selected findings, European Union, Agency for Fundamental Rights.

Bývanie – chýbajúca základná infraštruktúra

Podiel domácností bez tečúcej vody v obydľí (%)

Source: United Nations Development Programme (2016), Database on vulnerability of Roma based on UNDP/WB/EC Regional Roma Survey 2011 and Pilot survey 2011 conducted by the EU Agency for Fundamental Rights (FRA); EU (2016), Second European Union Minorities and Discrimination Survey, Roma – Selected findings, European Union, Agency for Fundamental Rights.

- Právna, finančná a technická podpora pre obce pri formalizácii vlastníckych práv.
- Rozšírenie mikropôžičkového programu.
- Sociálne byty spojené s podporou terénnej sociálnej práce.

Zlepšit' koordináciu politík

Integrácia Rómov musí nadobudnúť nadrezortný charakter

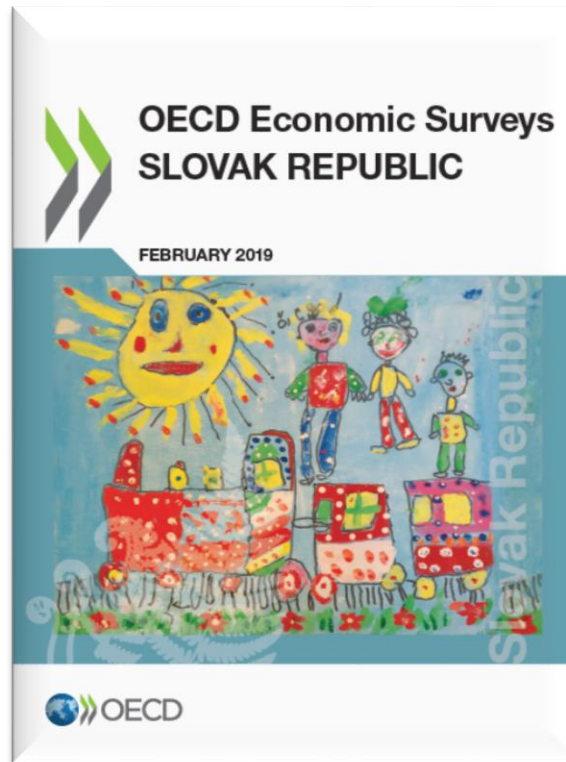
- **Posilnenie koordinácie:** vyššie právomoci pre splnomocnenca – úrad vicepremiéra
- **Zapojenie Rómov do integračných politík:** rozšírenie rómskych zdravotných a školských asistentov, rómske hliadky
- **Adresovať nedôveru a diskrimináciu majoritnej spoločnosti**

Diskusia

Pre viac informácií

<http://www.oecd.org/eco/surveys/economic-survey-slovak-republic.htm>

Disclaimers: The statistical data for Israel are supplied by and under the responsibility of the relevant Israeli authorities. The use of such data by the OECD is without prejudice to the status of the Golan Heights, East Jerusalem and Israeli settlements in the West Bank under the terms of international law.

This document and any map included herein are without prejudice to the status of or sovereignty over any territory, to the delimitation of international frontiers and boundaries and to the name of any territory, city or area.